

26.11.2022 – 26.1.2023

galeriezet

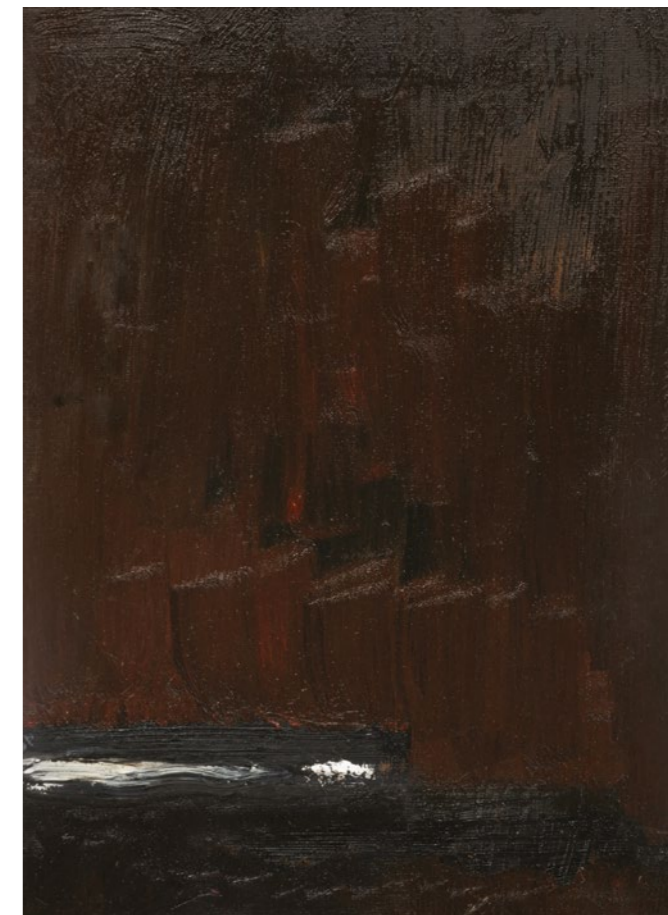
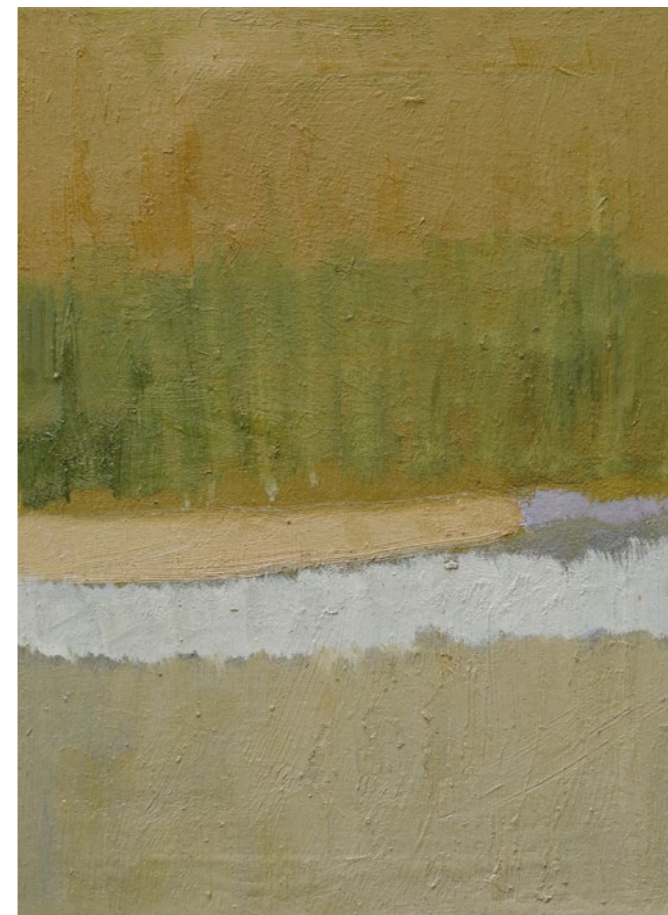
Město Velká Bystrice

marek batorski
interpretace a kontrasty

<< na titulní straně
blue, green and yellow
 2018, olej na plátně

movements in colours XL
 2021, olej na plátně

movements in colours XLI
 2022, olej na plátně

movements in colours XLII
 2022, olej na plátně

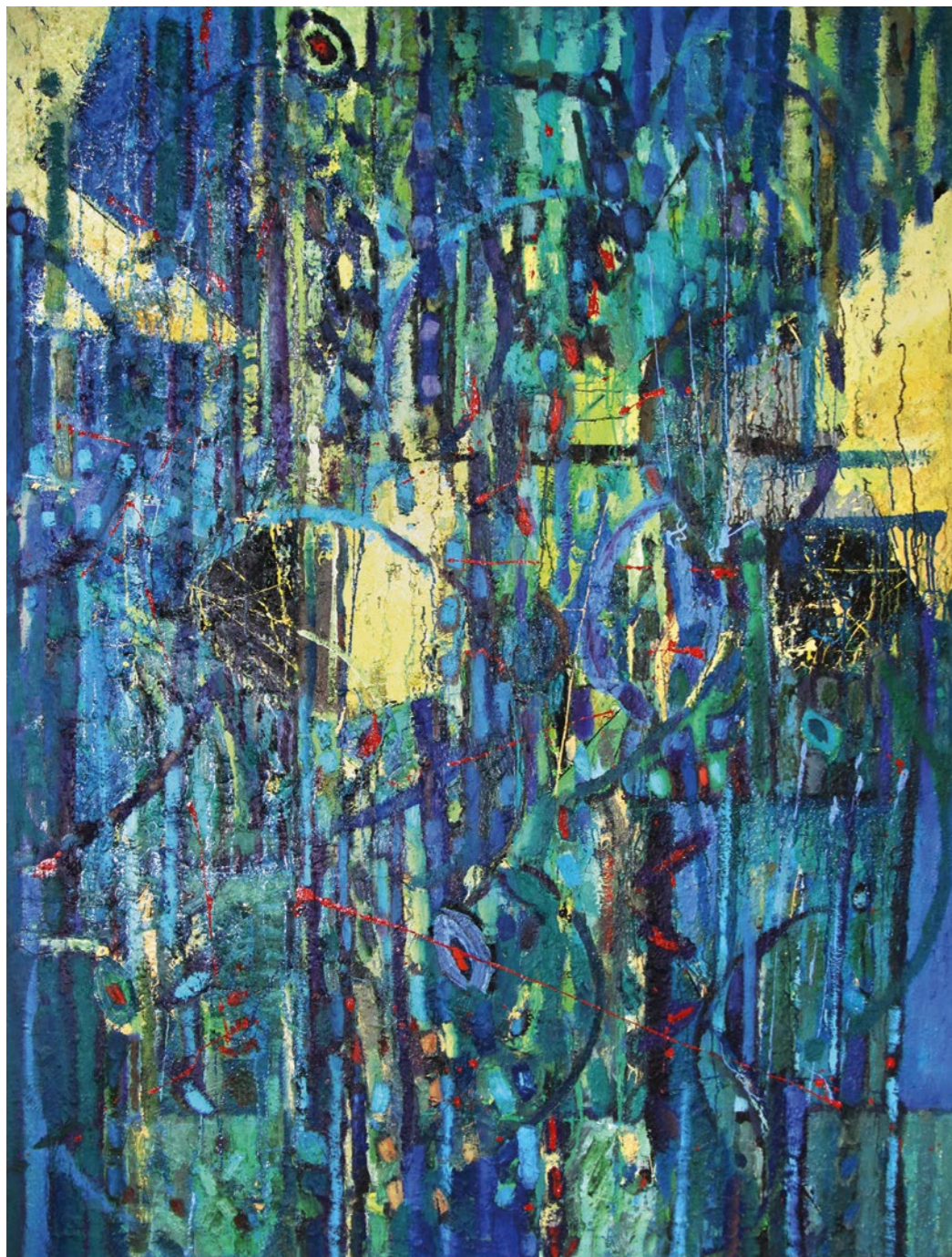
způsob tvorby díla, kterým je improvizace, lze uplatnit jak v hudbě tak i malbě. tento přístup se stal trvalou součástí malířské tvorby i kompozice hudby a je spojen s osobou a dílem marko batorského. obzvláště blízký je batorskému jazz, a tak charakteristický způsob jeho hudebního přednesu ovlivňuje i proces tvorby jeho obrazů. hudba v tomto ohledu hraje inspirativní roli, usměrňuje vizuální emocionální zážitky do konečné formy obrazu. předmětem malířské improvizace se pak nestávají zvuky, ale barvy, malířská hmota a uspořádání forem vyplývající z těchto vztahů.

tvůrčí možnosti, které improvizace nabízí, jsou proto batorskému zvláště blízké. improvizace totiž nutí mysl jednat intenzivně, vyžaduje odvahu a dává pocit autonomie, svobody a moci. v doslovném, etymologickém smyslu znamená improvizace děj, který se odehrává pouze v onom přítomném čase, v němž dílo vzniká. v řeči umění pak jde o dílo vznikající pod vlivem bezprostředně vyjádřených emocí, zvláštních sil, často definovaných pojmy jako „vytržení“ či „inspirace“. tato metoda je považována za neobyčejně autentickou formu tvorby, protiklad opakování a rutiny. její zdroj je intuitivní, instinktivní, živelný a spontánní. oproti tomu tradiční přístup je napodobovací, intelektuální a konceptuální.

improvizace však vychází z duality, která je vepsaná v její povaze. tvůrčí proces, jehož cílem je dílo, spočívá totiž v neustálé dialektické souhře: živelnosti a řádu, svobody a disciplíny, intuice a intelektu, spontaneity a vypočítavosti, inspirace a konceptu, invence a organizace, spočítatelného s nevyčísitelným, měřitelného s nezměřitelným. tvůrčí proces probíhá na ose těchto protikladů, mezi nimi, na poli jejich soupeření. objevuje se zvláště zřetelně v hudbě kvůli její pomíjivé, okamžité, dočasné povaze.

pokud jde o improvizaci výtvarnou, je batorského malba inspirována americkou akční a gestickou malbou. nejde však o podobnost ve způsobu nanášení barvy, protože pollock ji na plátno lije a kape, zatímco polský umělec ji roztírá po povrchu tradičním způsobem (kromě prací s použitím emailu). v obou případech jsou však důležité emoce a malířova intuice, které řídí proces vzniku díla. malíř se pak snaží dosáhnout navyšost subjektivního pocitu barevné harmonie, vhodného souboru barev, vstupujících do jedinečné interakce.

jazzová hudba, ať už poslouchaná, komponovaná či provozovaná, je v umělecké tvorbě marko batorského zásadním zdrojem inspirace, vzbuzuje malířovy emoce a stává se mu silným impulsem k tvorbě. vyvolává pohyb, který je spojen s tancem a tak

blue in green V
2021/22, olej na plátně

vzniká malířské gesto. výsledkem těchto procesů jsou různé typy audioforem, tedy audioobrazy – obrazy, které lze poslouchat.

improvizace je charakteristickou tvůrčí metodou pro dva obory umění, které batorksi provozuje. v malbě se projevuje otevřeností v pojetí formy a tématu, v rytmech a intervalech, v dynamice, v simultaneismu, v sugesci času a prostoru, v iluzi pohybu, v dozvuku a v interakci barevných skvrn. ve složitých impasto strukturách, v živosti a v intuitivnosti postupů. rytmus stop malířské činnosti odkazuje i ke znakům hudební artikulace. hodnotu čtvrttónu s charakteristickým „vrcholem“ lze analogicky vztáhnout k rytmu opakování na ploše obrazu. malíř vědomou transpozicí volí vhodné výrazové prostředky typické pro pravidla hudební kompozice. rychlé, setrvačné, neklidné emailové linie vytvářejí napětí, jako by autor podléhal neustálým vibracím podobným zvukům hudby. spolu s dobře zvoleným objemem barevných skvrn provedených olejovými

barvami a prostupujícími v pastózních vrstvách pak vytvářejí živoucí struktury, evokující neustálý pohyb. obrazy se vyznačují dynamickou kompozicí, živými barvami a hladkými liniemi. jejich podoba ostatně někdy připomíná partituru – notový zápis v podobě notové osnovy.

improvizace jako způsob tvorby obraz dynamizuje, vytváří sugesci pohybu a času s ním spojeného – nikoli fyzického, ale prostírajícího se v dimenzi vědomé percepce. batorkského postup je simulací procesů, vrstvením struktur, opakováním a rytmizováním plastických znaků. samotná existence barevných kontrastů nebo vertikálně-horizontálních kombinací je vnímána jako dynamický systém. rozložení prvků na ploše obrazu vyvolává dojem zrychlení. takto vzniklé kompozice jsou pulzujícími sekvencemi hudebních a akustických asociací. abstraktní malba se zde stává živým fenoménem, plným vitality.

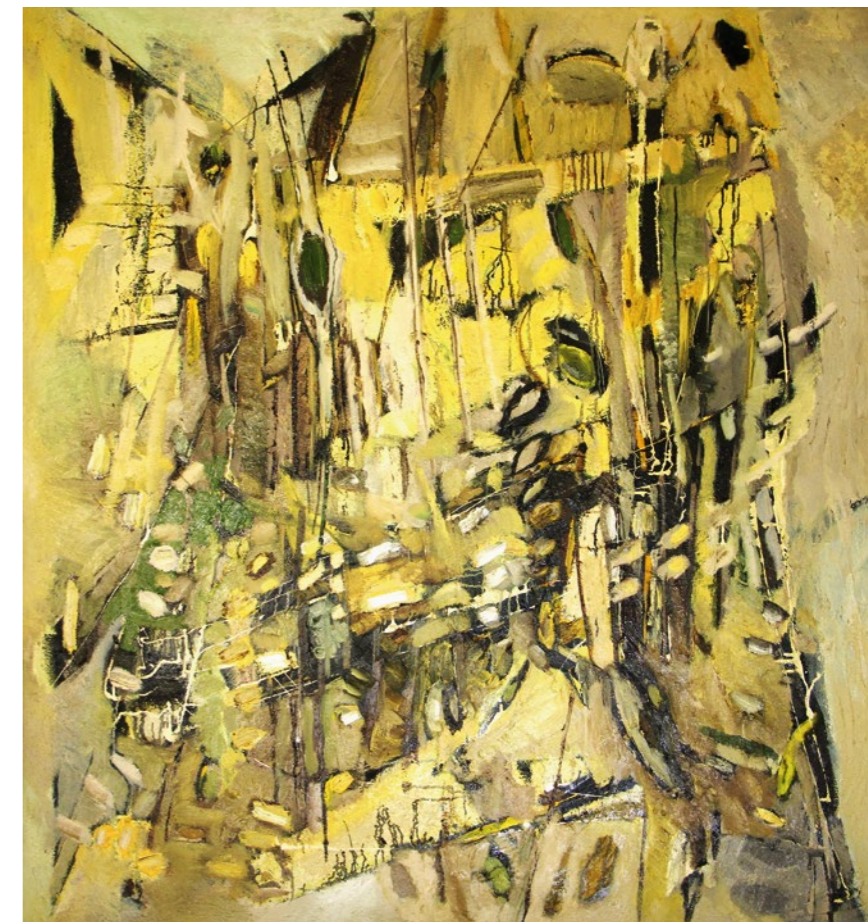
andrzej szwałd

movements in colours X
2021/22, olej na plátně

movements in colours XLIII
2022, olej na plátně

green in yellow
2022, olej na plátně

movements in colours XXIV
2021/22, olej na plátně

marek batorski

*5. září 1967, szczebrzeszyn, polsko

absolvent pedagogické univerzity v krakově.
diplom obhájil v roce 1995 v ateliéru prof. janiny jeleńské-papp.
od roku 1998 člen asociace polských umělců a designérů v krakově.
výzkumný a pedagogický pracovník. dr. hab., profesor na fakultě výtvarných umění v ústavu malby a výtvarné výchovy na pedagogické univerzitě v krakově. ve své výtvarné tvorbě se zabývá malbou, grafikou a kresbou. jazzový hudebník (saxofonista). autor uměleckých projektů, které spojují hudbu a výtvarné umění.

samostatné výstavy / výběr

- 2008 *mity* – zámek almshof, norimberk, německo
2009 *odtańczyć mit* – bwa, zakopane, polsko
white jazz on black – centrum kultury polskiej, mnichov, německo
2010 *struktury przestrzeni opus 4* – dom krakowski, norimberk, německo
struktury przestrzeni opus 6 – galeriezet, velká bystřice, česko
struktury przestrzeni opus 5 – bwa, rzeszów, polsko
2011 *rytmy natury* – bwa, olkusz, polsko
2014 *jazz w malarstwie* – akademia muzyczna, krakov, polsko
struktury przestrzeni opus 5 – dwór artusa, toruń, polsko
jazz – rezmal club and gallery, budapešť, maďarsko
malarstwo jazzowe – galeria „adi art”, łódź, polsko
2015 *jazz as an inspiration* – international art centre peter’s gallery, limassol, kypr
jazz and painting – galeria ilko, užhorod, ukrajina
2015 *interaction* – galeria zpap „na piętrze”, łódź, polsko
2016 *jazz and graphics* – gezira center for modern art, káhira, egypt
barwa, brzmienie, materia – galeria sztuki współczesnej winda, kielce, polsko
2020 *harmoniczna struktura natury* – bwa, tarnów, polsko
2021 *rytm x* – bwa, u jaksy, miechów, polsko
2022 *movements in colours* – galeria zpap pryzmat, kraków, polsko
movements in colours II (společně s marcusem brownem) – 5 press gallery, new orleans, usa

kontakt

www.batorski-jazzpainter.pl
marek.sztuka1@gmail.com
tel.: 0048 531 027 106

galeriezet

zámecké náměstí 775
783 53 velká bystřice
tel.: +420 774 818 153
galeriezet@velkabystrice.cz
www.galeriezet.cz

< *movements in colours XLVI*, olej na plátně, 2021

marek batorski – interpretace a kontrasty | 26. 11. 2022 – 26. 1. 2023
kurátor výstavy: jarosław sebastian pastuszek
grafický design: petr šmalec | vydalo město velká bystřice, 2022